

**УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО
СТОПАНСТВО
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

**КОНСПЕКТ
ПО
ГРАЖДАНСКО ПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО
ЗА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „ПРАВО“**

1. Законосъобразно и незаконосъобразно развитие на гражданските правоотношения. Форми на незаконосъобразно развитие.
2. Гражданският процес като защита - санкция.
3. Гражданският процес като производство и като правоотношение.
4. Гражданско процесуално право. Обсег и система на гражданския процес.
5. Материално гражданско право и граждански процес.
6. Принципи на гражданския процес - същност, видове, система.
7. Диспозитивно и служебно начало.
8. Състезателно начало и равенство на страните в производството.
9. Принцип за установяване на истината в гражданския процес.
- Концентрационно начало в исковия процес.
10. Подведомственост. Гражданско дело.
11. Подсъдност. Понятие и видове. Родова подсъдност.
- Функционална подсъдност.
12. Местна подсъдност. Договорна подсъдност.
13. Правно значение на подведомствеността и подсъдността.
14. Страни в исковия процес. Понятие и видове страни.
15. Процесуална правоспособност и дееспособност.
16. Процесуална легитимация. Понятие и видове.
17. Процесуално представителство – същност и видове.
18. Законно процесуално представителство на физически, юридически лица и на държавата.
19. Представителство по пълномощие.
20. Иск. Същност на иска. Право на иск. Характеристика и съдържание на правото на иск.
21. Процесуални предпоставки- понятие, видове и правно значение.
22. Установителен иск.
23. Осъдителен иск.

24. Конститутивен иск.
25. Процесуални действия на страните- обща характеристика. Процесуални бездействия. Форми и време на процесуалните действия.
26. Съдебни постановления- решения, определения и разпореждания. Връчване на съобщения и призовки по граждански дела.
27. Предявяване на иска. Искова молба и проверка на редовността ѝ. Правни последици от предявяване на иска. Цена на иска. Държавни такси по граждански дела.
28. Предмет на делото. Основание и петитум. Правна квалификация.
29. Поведение на ответника спрямо иска. Признание на иска.
30. Отговор на исковата молба. Защита на ответника срещу иска.
31. Общи правила за разглеждане на делото. Подготовка на делото в закрито заседание.
32. Открито заседание по делото - функции и съдържание. Доклад по делото.
33. Същност и видове доказване в исковия процес. Предмет и обseg на доказване.
34. Тежест на доказване. Доказателствени средства – понятие и видове.
35. Обясненията на страните като доказателствено средство.
36. Писмени доказателства. Производство по оспорване.
37. Свидетелски показания.
38. Веществени доказателства. Вещи лица.
39. Посочване, представяне, допускане и събиране на доказателства. Обезпечаване на доказателства.
40. Заседание за събиране на доказателствата, приключване на съдебното дирене и устни състезания.
41. Постановяване на определения. Определяне на срок при бавност.
42. Постановяване на съдебното решение. Особенности на решението при признание на иска. Неприсъствено решение. Отговорност за разноските по делото.
43. Същност на съдебното решение. Видове решения с оглед на последиците им. Стабилитет на съдебното решение.
44. Сила на пресъдено нещо. Зачитане на силата на пресъдено нещо.
45. Обективни предели на силата на пресъдено нещо.
46. Субективни предели на силата на пресъдено нещо.
47. Изпълнителна сила и конститутивно действие.
48. Другарство- понятие и видове другарство.
49. Процесуална субституция. Понятие и видове.
50. Участие на трети лица- встъпване и привличане.
51. Главно встъпване и спор между кредитори.

52. Приемство в процеса и прехвърляне на спорното право.
53. Обективно съединяване на искове- понятие и видове.
54. Насрещен иск и възражение за прихващане.
55. Инцидентен установителен иск. Обратен иск.
56. Изменение на иска. Заменяне на страна.
57. Оттегляне на иска. Отказ от иска.
58. Съдебна спогодба.
59. Спиране и прекратяване на делото.
60. Порочни процесуални действия на съда. Поправяне на очевидна фактическа грешка. Тълкуване на неясно решение. Допълване на непълно решение.
61. Видове порочни решения- нищожни, недопустими и неправилни.
62. Въззивно обжалване на съдебното решение. Право на въззивна жалба. Насрещна въззивна жалба. Отговор на въззивната жалба.
63. Производство пред въззивна инстанция. Правомощия и решения на въззивната инстанция.
64. Обжалване на определенията и разпорежданията. Същност и допустимост на обжалването.
65. Производство по обжалване на определенията и разпорежданията.
66. Касационно обжалване- обща характеристика, предмет и предпоставки за допустимост. Образуване на касационното производство.
67. Основания за касационно обжалване. Разглеждане на касационната жалба по същество и решения на Върховния касационен съд по нея. Повторно разглеждане на делото от въззивния съд. Правомощия на Върховния касационен съд при повторното обжалване на въззивното решение.
68. Отмяна на влезли в сила решения по чл. 303 ГПК – същност и основания.
69. Производство за отмяна на влезли в сила решения. Последици на решението на Върховния касационен съд.
70. Отмяна на влязло в сила решение по молба на трето лице (чл. 304 ГПК).
71. Защита срещу неприсъствено решение.
72. Бързо производство.
73. Производство по брачни дела.
74. Производство по допускане на съдебна делба.
75. Производство по извършване на съдебна делба.
76. Производство по търговски спорове.
77. Производство по колективни иски.
78. Предмет, обseg и система на изпълнителния процес. Право на принудително изпълнение. Изпълняемо право.

79. Изпълнителни способи. Същност и видове.
80. Изпълнителни основания.
81. Изпълнителен лист. Производство по издаване. Издаване на дубликат от изпълнителен лист.
82. Заповедно производство. Издаване на заповед за изпълнение.
83. Издаване на заповед за незабавно изпълнение въз основа на документ.
84. Органи на принудителното изпълнение. Страни и участници в изпълнителния процес. Усложнения при страните в изпълнителния процес.
85. Започване на изпълнителния процес. Спиране на изпълнителния процес. Прекратяване и приключване на изпълнителния процес.
86. Запор върху движими вещи на длъжника. Запор върху вземания на длъжника. Възбрана върху недвижими вещи на длъжника.
87. Секвестируеми и несеквестируеми имуществени права.
88. Продажба на движими вещи. Усложнения.
89. Публична продажба на недвижими вещи. Усложнения.
90. Особенности при изпълнение върху вещи в режим на съпругеска общност.
91. Изпълнение върху вземания на длъжника. Предаване на вземането за събиране или вместо плащане.
92. Запор и изпълнение върху ценни книжа. Запор и изпълнение върху дял от търговско дружество.
93. Присъединяване на кредитори. Разпределение. Плащане.
94. Изпълнение на притезания за предаване на движими вещи.
95. Изпълнение на притезания за предаване на недвижими вещи.
96. Изпълнение на притезания за заместими и за незаместими действия. Изпълнение на задължения за бездействие.
97. Изпълнение на задължение за предаване на дете.
98. Условия за законност на принудителното изпълнение. Видове защита срещу незаконно принудително изпълнение.
99. Защита на длъжника срещу принудителното изпълнение.
100. Защита на длъжника срещу заповед за изпълнение.
101. Защита на конкуриращ вискател.
102. Защита на трето лице при въвод във владение.
103. Защита на трети лица при изпълнение върху чужда вещ.
104. Защита чрез обжалване действията на съдебния изпълнител.
105. Имуществена отговорност за вреди от незаконно принудително изпълнение.
106. Цел и същност на обезпечаването на иска. Обезпечителни мерки.
107. Производство по допускане обезпечаване на иска. Производство по налагане на обезпечителни мерки.
108. Същност и общи правила на охранителните производства.

109. Производство за установяване на факти.

110. Доброволен арбитраж- понятие и видове. Арбитражно споразумение- съдържание и правни последици.

111. Арбитражно производство - основни принципи и разлики със съдебния исков процес.

112. Арбитражно решение- същност и правни последици. Отмяна и нищожност на арбитражно решение.

Учебна литература:

Основна:

1. Сталев, Ж., А. Мингова, О. Стамболиев, В. Попова, Р. Иванова. Българско гражданско процесуално право. Десето преработено и допълнено издание. С.: Сиела, 2020.

2. Градинарова, Т. Гражданско изпълнително производство (курс лекции, първа част). Издателски център при РУ „А. Кънчев”, 2015.

3. Градинарова, Т. Гражданско изпълнително производство (курс лекции). Втора част. Издателски център при РУ „А. Кънчев”, 2016.

Допълнителна :

1. Стамболиев, О. Доказването в гражданския процес. Трето преработено и допълнено издание. С.: Сиела, 2020.

2. Стамболиев, О. Обективно съединяване на иски в гражданския процес. С.: УИ “Св. Климент Охридски”, 2000.

3. Стамболиев, О., Т. Градинарова. Обективно съединяване на иски в гражданския процес. С.: Сиела, 2021.

4. Мингова, А. Въззивно и касационно обжалване на съдебните решения. С.: Софи - Р, 1998.

5. Мингова, А. Касационно обжалване. С.: Софи-Р, 2003.

6. Мингова, А. Отказът от иск. Второ допълнено и преработено издание, С.: Софи-Р, 2000.

7. Попова, В. Възражението за прихващане в съдебния исков процес. С.: Феней, 2002.

8. Чернев, С. Заповедно производство (критичен преглед на законодателната уредба и съдебната практика). С.: Сиби, 2012.

9. Цолова, К. Подпомагащата страна в съдебния исков процес. С.: Сиби, 2009.

10. Цолова, К. Частичният иск. С.: Сиби, 2012.

11. Цолова, К. Прехвърляне на спорно право. С.: Сиби, 2024.

12. Градинарова, Т. Неприсъствено решение. Издателски център при РУ „А. Кънчев, 2015.

13. Костов, И. Преклузията за възражения на ответника в общия исков процес. С.: Сиби, 2017.

14. Костов, Ив. Изменение на иска. С.: Ентусиаст, 2023.

15. Влахов, К., Т. Градинарова. Въззивно обжалване на съдебни решения и определения. С.: ИК „Труд и право“, 2023.

16. Спасова, С. Обезпечение на иска. С.: Сиби, 2014.

17. Желязкова, В. Арбитражът като способ за решаване на имуществени спорове. С.: Нова звезда, 2019.

18. Борисов, Б. Защита на длъжника в заповедното производство. Велико Търново: Фабер, 2025.

септември 2025 г. Съставил:

© доц. д-р *Таня Градинарова*